

fra Nenad Pehar

PROFESOR NA ŠIROKOM BRIJEGU

Često se vodimo izrekom: „Dobro se dobrim vraća“, jer nam u određenim trenucima postaje jedina utjeha. Ponekad je to jedino što možemo izreći, tražeći riječi koje neće biti pogrešne. A katkad je i sama tišina dovoljna – trenutak u kojem riječi zastanu, ostanu duboko zakopane u čovjeku i, zbog stegnutih grudi, nikada ne postanu zvuk.

Život fra Nenada Pehara ne možemo promatrati kao život u kojem se dobro vidljivo vraćalo dobrim. Štoviše, on sam nije bio svjestan plodova svojih dobrih djela, koji su dozrijevali tek nakon njegove smrti. Mlađim generacijama ostaju grob i papir – život ispisan tintom, ali i krvlju, duboko urezan u povijest franjevačkoga reda.

Rođen kao Jozo 7. svibnja 1910. u Stubici, na donjem toku rijeke Trebižat, već kao mladić 1925. odlazi u sjemenište na Široki Brijeg. Bilo je to vrijeme beogradske dik-

*fra Nenad s braćom prilikom dolaska Generala Reda 1935. godine,
stoji u gornjem redu drugi slijeva*

fra Nenad Pehar na oblačenju redovničkog odijela s. Emilije Vasilj 1936. godine

tature, kada su srpsko-crnogorski žandari gušili svaku slobodu u našoj domovini. U takvim okolnostima započinje svoj put.

U dvadesetoj godini života stupio je u novicijat na Humcu i tu kroz godinu dana kušnje izgrađivao i učvršćivao svoje zvanje i nadahnjivao se objavljenom Riječi, poput prvih učenika asiškoga siromaha u Porcijunkuli.

Fra Nenada opisuju kao čovjeka koji nije imao neprijatelja, ponizna i nenametljiva, čime je osvajao one koje je susretao. Tu svoju karizmu nije čuvao za sebe, već se vodio onom franjevačkom: „Gospodine, daj da ne tražim da budem ljubljen, nego da ljubim.“

Isticao se u znanju, osobito u književnosti i pjesništvu, što je provincija prepoznala i poslala ga na daljnji studij. Iako je potreba bila za povjesničarom, fra Nenad je predlagao da studira pedagogiju kao glavni predmet, a povijest kao sporedni. Time bi mogao služiti kao profesor, ali i kao duhovnik, što je osjećao kao svoj dublji poziv. Ipak, provincijal je ostao pri odluci, naglašavajući kako je Provinciji „najveća potreba za historičarem“ te izražavajući uvjerenje da će fra Nenad predano dovršiti započeti put.

Oni koji su s njim živjeli ostavili su svjedočanstvo o njemu bez zadrške, bez onoga uobičajenog „ali“ koje često prati ljudske procjene.

Fra Umberto Lončar: „Doimao mi se kao pravi redovnik, bio je ponizan i mekan kao mjesecina. Sjećam se kad su se blagoslivljale profesorske sobe i mi smo klerici išli uz meštra, drugi bi profesori ustali, a on bi kleknuo. Jedini bi on kleknuo i sklopio ruke, dok je blagoslov trajao. To je na mene ostavilo neizbrisivi dojam.“

fra Nenad Pehar
s učenicima pred
samostanom na
Š. Brijegu

Fra Ferdo Vlašić: „Poznavao sam ga iz susreta i zamišljao ga kao franjevca kakav treba biti. Zbilja je bio franjevačkoga duha. Bio je vedre naravi. Pjesnik i, rekao bih, pravi književnik. U susretu s ljudima bio je otvoren i vedar, u društvu ugodan. Znao se pomalo i šaliti, lijepo i prihvatljivo.“

Fra Berislav Mikulić: „Bio je točan u vršenju dužnosti. Bio je uzor u točnosti i čistoći sobe. Imao je on i svoje pismo koje je sam izmislio, tako da nije morao skrivati svoje pjesme, već ih je pisao svojim jezikom i nitko mu ih, osim njega, nije mogao pročitati.“

No život donosi različite putove, ponekad teške, nemilosrdne i naizgled neopravdane. Budući da ne razumijemo uvijek njihove razloge, često se, ne nalazeći odgovore na mnoga pitanja, pitamo: „Zašto?“

U veljači 1945. godine partizani su ga u Mostaru, zajedno sa šestoricom subrača, odveli, ubili i bacili u Neretvu.

Te noći Neretva je bila tiša nego inače. Njezin tok zamućeniji, a dubina teža. Rijeka je nosila ono s čime se neki nisu mogli – natopljene habite, krv i prekinute živote. U njezinoj hladnoći ostala je nijema slika ljudske bijede i onoga na što je čovjek spreman.

I tako je život fra Nenada Pehara završen u tišini – istoj onoj tišini u kojoj je živio.

Dobro mi došla, sestrice smrti, dobro mi došla ti, tako si tiha i mila, tako nečujna, i nijedan smrtnik ti ne može umaći. U tebi nema nikakve razlike za bogate i siromašne, za tebe su svi ljudi jednaki, baš svi, ti po svakoga jednako dolaziš. Dobro mi došla sestrice smrti, dobro mi došla ti, pjesmom te zovem, radosno čekam, ja te se više ne bojim!

fra Franjo Brbor

SLUGA BOŽJI FRA ANDRIJA TOPIĆ I 49 BRAĆE

SVJEDOCI VJERE

Zagreb, 2026.